

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Ústí nad Labem rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Markéty Lehké, Ph.D. a soudců Mgr. Václava Trajera a JUDr. Petra Černého, Ph.D. v právní věci **žalobkyně: Pomáháme a chráníme, s.r.o.**, IČO: 24317594, se sídlem Smetanovo nábřeží 327, 110 00 Praha 1, zastoupené Mgr. Jaroslavem Topolem, advokátem se sídlem Na Zlatnici 301/2, 147 00 Praha 4, proti **žalovanému: Krajskému úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství**, se sídlem Velká Hradební 3118/48, 400 02 Ústí nad Labem, v řízení o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 21.11.2014, č.j. 5099/DS/2014, JID: 160352/2014/KUUK/Bla,

t a k t o :

- I. Žaloba **s e z a m í t á**.
- II. Žádný z účastníků **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobkyně se žalobou podanou v zákonem stanovené lhůtě prostřednictvím svého zástupce domáhala zrušení rozhodnutí žalovaného Krajského úřadu Ústeckého kraje, odboru dopravy a silničního hospodářství, ze dne 21.11.2014, č.j. 5099/DS/2014, JID: 160352/2014/KUUK/Bla, kterým bylo zamítnuto její odvolání a potvrzeno rozhodnutí Magistrátu města Mostu, odboru správních činností, oddělení správního (dále jen „správní orgán I. stupně“), ze dne 11.8.2014, sp.zn. OSČ-Př/027314/928/2014/TV, č.j. MmM/101766/2014/OSČ-P/TV, jímž byla žalobkyně shledána vinnou ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla podle ust. § 125f odst. 1 zákona č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích (dále jen „zákon o silničním provozu“), jehož se měla dopustit tím, že jako provozovatel osobního motorového vozidla tov. zn. Škoda, r.z. „X“, nezajistila, aby při jeho užití na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená zákonem o silničním provozu, když uvedeným

vozidlem parkoval blíže nezjištěný řidič dne 3.2.2014 v 10:09 hodin v Mostě, ul. Radniční, na parkovišti před Magistrátem města Mostu označeném dopravní značkou IP 12 „Vyhrazené parkoviště“ s dodatkovou tabulkou „Pouze pro hosty vedení MmM na povolenky z recepce magistrátu“, bez povolení, čímž porušil ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu. Za uvedené jednání byla žalobkyni uložena pokuta v celkové výši 1.500,- Kč a současně stanovena povinnost uhradit náklady správního řízení ve výši 1.000,- Kč.

Žalobkyně v žalobě uvedla, že rozhodnutí správních orgánů obou stupňů je nepřezkoumatelné pro absenci řádného odůvodnění, neboť z nich jednoznačně nevyplývá, z jakých důkazů v rámci své rozhodovací činnosti vycházely. Rozhodnutí obsahují toliko úvahy ohledně odpovědnosti žalobkyně za správní delikt, nikoliv ale zda se skutečně stal skutek, který je jí kladen za vinu.

Obdobně je nesrozumitelný i výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně. Součástí textu výroku bylo, že vozidlo parkovalo v předmětném místě „bez povolení“, avšak aby k takovému jednání došlo, pak by vozidlo muselo stát, aniž by byl jeho řidič hostem vedení Magistrátu města Mostu a umístil za čelním sklem povolenku z recepce magistrátu. Ve výroku současně chybí i specifikace porušení právní povinnosti řidiče, tj. zda vozidlo zaparkoval v rozporu např. s ust. § 25 odst. 3 zákona o silničním provozu nebo ust. § 27 odst. 1 písm. i) zákona o silničním provozu či snad ust. § 47 odst. 1 písm. h) zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích (dále jen „přestupkový zákon“). Vymezení právní kvalifikace je přitom zcela zásadní, neboť odpovědnost provozovatele vozidla lze dovozovat toliko u přestupků podle zákona o silničním provozu, nikoliv u přestupků dle jiných právních předpisů. Pouhý odkaz prvoinstančního orgánu na porušení § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu je nedostačující, neboť uvedené ustanovení toliko definuje skutkovou podstatu přestupku, neukládá však žádnou povinnost, a proto jej nelze ani porušit – leda naplnit porušením jiného ustanovení zákona.

Dalšího pochybení se správní orgán I. stupně dle žalobkyně dopustil tím, když ve věci nenařídil ústní jednání, při kterém by prováděl dokazování. Obviněnému ze správního deliktu přitom analogicky svědčí obdobná práva jako v případech přestupků nebo trestných činů, neboť se ve všech případech jedná o druh protiprávního jednání spadajícího do pojmu „trestných obvinění“.

Prvostupňový orgán žalobkyni současně ani nepoučil o jejích právech vyplývajících z ust. § 36 odst. 3 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“). V souladu s uvedeným ustanovením ji sice vyrozuměl o možnosti seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí ve lhůtě 5 pracovních dní, avšak bez poučení, že po marném uplynutí lhůty přistoupí k vydání meritorního rozhodnutí. Žalobkyně nedisponuje právními znalostmi na takové úrovni, aby mohla očekávat, že nebude nařízeno ústní jednání, jak bývá zvykem u přestupků, při němž by bylo přistoupeno k dokazování za její účasti. Poučení vyhotovené správním orgánem I. stupně je tak zcela nedostatečné, a současně i v rozporu s ustálenou judikaturou soudů, např. rozsudkem Krajského soudu v Ústí nad Labem ze dne 25.6.2009, č.j. 15 Ca 258/2008-55.

Konečně nebyla žalobkyně v souladu s ust. § 82 odst. 2 ve spojení s ust. § 37 odst. 3 správního řádu ani vyzvána k odstranění vad, resp. doplnění jejího blanketního odvolání, tj. v jakém rozsahu rozhodnutí napadá a v čem spatřuje rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí či řízení, jež mu předcházelo. Žalovaný sice v napadeném rozhodnutí

uváděl, že žalobkyně vyzvána k odstranění těchto vad byla, tuto výzvu však nelze považovat za dostatečnou, když obsahovala pouze odkaz na ust. § 37 odst. 3 správního řádu, a pravděpodobně tak směřovala toliko k doplnění vlastnoručního podpisu na podání (který ale dle žalobkyně obsahovat nemuselo, neboť bylo zasíláno datovou schránkou). Správní řád přitom jednoznačně stanoví povinnost správního orgánu vyzvat odvolatele k odstranění vad odvolání nebo jeho doplnění.

S ohledem na uvedené skutečnosti žalobkyně navrhla, aby soud napadené rozhodnutí zrušil.

Žalovaný v písemném vyjádření k žalobě k námitce týkající se nepřezkoumatelnosti uvedl, že v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se ani ústní jednání, ani dokazování neprovádí, neboť se vychází ze zásady objektivní odpovědnosti stanovené v ust. § 10 odst. 3 zákona o silničním provozu, dle kterého provozovatel vozidla musí zajistit, aby při jeho užití byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích. Žalobkyně byla vyzvána, aby uhradila určenou částku nebo aby sdělila totožnost řidiče, který dotčené vozidlo řídil, ani jedné z těchto možností však nevyužila, a správní orgán I. stupně tak postupoval zcela v souladu se zákonem.

Pokud se týče srozumitelnosti výroku rozhodnutí, žalovaný odkázal na obsah správního spisu. Znovu zopakoval, že řízení o přestupku se nekonalo, nýbrž bylo vedeno řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, proto námitky týkající se skutkového děje jsou v takovém případě irelevantní.

K námitce absence poučení ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu žalovaný konstatoval, že žalobkyně byla prvoinstančním orgánem řádně vyrozuměna o možnosti se seznámit s podklady pro vydání rozhodnutí podle tohoto ustanovení – to přitom výslovně o uvedeném právu hovoří. Obdobně byla žalobkyně vyzvána i k doplnění svého odvolání o jednotlivé důvody, na výzvu nicméně nikterak nereagovala – tedy v důsledku své pasivity nevyužila jí zákonem a správním orgánem stanovených možností. Dle žalovaného současně nemůže nedostatek ve výzvě způsobovat nezákonnost napadeného rozhodnutí.

Vzhledem k uvedeným skutečnostem žalovaný navrhl, aby soud žalobu zamítl.

O žalobě soud rozhodl v souladu s ust. § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s.ř.s.“), bez jednání, neboť žalovaný s tímto postupem výslovně souhlasil a zástupce žalobkyně do dvou týdnů od doručení výzvy s takovým projednáním věci nevyjádřil svůj nesouhlas, a proto se má za to, že souhlas udělil, když byl o uvedeném následku ve výzvě soudu výslovně poučen.

Napadené rozhodnutí soud přezkoumal v řízení podle části třetí hlavy druhé prvního dílu s.ř.s., která vychází z dispoziční zásady vyjádřené ust. v § 71 odst. 1 písm. c), písm. d), odst. 2 věty druhé a třetí a v ust. § 75 odst. 2 věty první s.ř.s. Z této zásady vyplývá, že soud přezkoumává zákonnost rozhodnutí správního orgánu pouze v rozsahu, který žalobce uplatnil v žalobě nebo během dvouměsíční lhůty po oznámení napadeného rozhodnutí ve smyslu ust. § 72 odst. 1 věty první s.ř.s. Povinností žalobce je proto tvrdit, že rozhodnutí správního orgánu nebo jeho část odporuje konkrétnímu zákonnému ustanovení, a toto tvrzení zdůvodnit. Nad rámec žalobních bodů musí soud přihlídnout toliko k vadám napadeného rozhodnutí, k nimž je nutno přihlížet bez návrhu nebo které vyvolávají nicotnost napadeného rozhodnutí podle ust. § 76 odst. 2 s.ř.s. Takové nedostatky v projednávané věci ovšem zjištěny nebyly.

Po přezkoumání skutkového a právního stavu dospěl soud k závěru, že žaloba není důvodná.

Z obsahu předloženého správního spisu soud zjistil tyto podstatné skutečnosti. Výzvou pro řidiče – oznámením o dopravním přestupku ze dne 3.2.2014, č. 39079, vyhotovenou Městskou policií Most, bylo blíže neustanovenému řidiči motorového osobního vozidla tov. zn. Škoda, r.z. „X“, oznámeno, že se dopustil dopravního přestupku tím, že uvedeným vozidlem parkoval dne 3.2.2014 v 10:09 hodin v Mostě, ul. Radniční 1/2, na parkovišti označeném dopravní značkou IP 12 bez povolení. Současně s umístěním výzvy na osobní automobil provedla městská policie i fotodokumentaci přestupku. Z připojených fotografií je zřejmé, že shora vymezené vozidlo je zaparkováno před dopravní značkou vyhrazeného parkoviště IP 12 pro 3 vozidla, s dodatkovou tabulkou „Pouze pro hosty vedení MmM na povolenky z recepcy magistrátu“. Uvedená povolenka není za čelním či jiným sklem automobilu viditelná.

Z karty vozidla r.z. „X“ soud zjistil, že jeho vlastníkem i provozovatelem ke dni 13.3.2014 – tedy v rozhodné době – byla žalobkyně (pozn. soudu – resp. jak vyplývá z veřejné části obchodního rejstříku, do 20.2.2013 vystupovala žalobkyně pod obchodní firmou HR Control s.r.o., jež je v kartě řidiče uváděna jako vlastník i provozovatel vozidla).

Výzvou k zaplacení určené částky ze dne 19.3.2014 správní orgán I. stupně žalobkyni vyzval, aby jako provozovatelka vozidla uhradila za výše vymezené jednání blíže neustanoveného řidiče částku 300,- Kč, nebo aby správnímu orgánu sdělila totožnost řidiče. Ani jedné z uvedených možností však žalobkyně nevyužila, a správní orgán I. stupně proto věc přestupku dne 5.6.2014 podle ust. § 66 odst. 3 písm. g) přestupkového zákona odložil. Současně pak příkazem o uložení pokuty ze dne 9.6.2014 zahájil řízení o správním deliktu žalobkyně.

Po podaném blanketním odporu proti příkazu doručeném prvostupňovému orgánu dne 24.6.2014 vyrozuměl správní orgán žalobkyni ve výzvě ze dne 25.6.2014 o tom, že má možnost seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim ve lhůtě 5 pracovních dnů ode dne převzetí výzvy. Zároveň ji poučil, že jí svědčí právo se vyjádřit ke všem skutečnostem, které jsou jí kladeny za vinu, navrhopvat důkazy, podávat návrhy aj. Vyrozumění bylo žalobkyni doručeno dne 5.7.2014, svého oprávnění nicméně v určené lhůtě nevyužila.

Rozhodnutím ze dne 11.8.2014, sp.zn. OSČ-Př/027314/928/2014/TV, č.j. MmM/101766/2014/OSČ-P/TV, shledal správní orgán I. stupně žalobkyni vinnou ze spáchání správního deliktu provozovatele vozidla ve smyslu ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu. Proti tomuto rozhodnutí podala žalobkyně dne 15.8.2014 blanketní odvolání, a prvoinstančním orgán ji tudíž výzvou ze dne 18.8.2014, doručenou dne 25.8.2014, vyzval, aby v souladu s ust. § 37 odst. 3 správního řádu doplnila důvody odvolání do 5 dnů ode dne doručení výzvy. S ohledem na nevyhovění tomuto požadavku bylo odvolání postoupeno žalovanému, který o něm rozhodl napadeným rozhodnutím tak, jak bylo uvedeno výše.

Soud se nejprve zabýval námitkou nepřezkoumatelnosti napadeného i prvoinstančního rozhodnutí, která má dle žalobkyně spočívat v nedostatku důvodů rozhodnutí, když z nich není zřejmé, z jakých důkazů správní orgány v řízení vycházely.

Dle ust. § 125f odst. 1 zákona o silničním provozu se právnická nebo fyzická osoba dopustí správního deliktu tím, že jako provozovatel vozidla v rozporu s ust. § 10 nezajistí, aby při užití vozidla na pozemní komunikaci byly dodržovány povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích stanovená tímto zákonem.

Dle odst. 2 citovaného ustanovení právnická nebo fyzická osoba za správní delikt odpovídá, pokud porušení pravidel bylo zjištěno prostřednictvím automatizovaného technického prostředku používaného bez obsluhy při dohledu na bezpečnost provozu na pozemních komunikacích nebo se jedná o neoprávněné zastavení nebo stání, zároveň porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazuje znaky přestupku podle tohoto zákona a současně porušení pravidel nemá za následek dopravní nehodu.

Dle odst. 4 citovaného ustanovení projedná obecní úřad obce s rozšířenou působností správní delikt podle odstavce 1, pouze pokud učinil nezbytné kroky ke zjištění pachatele přestupku a nezahájil řízení o přestupku a věc odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě, nebo řízení o přestupku zastavil, protože obviněnému z přestupku nebylo spáchání skutku prokázáno.

Jak vyplývá z § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu, řízení o správním deliktu provozovatele vozidla lze zahájit toliko tehdy, nebyla-li zjištěna osoba pachatele přestupku tímto vozidlem spáchaného. Uvedené ustanovení tak vyjadřuje subsidiaritu odpovědnosti provozovatele vůči odpovědnosti za přestupek, jež nastupuje v případě, že provozovatel svěřil užití vozidla osobě, u níž nezajistil, aby dodržovala povinnosti řidiče a pravidla provozu na pozemních komunikacích (k tomu blíže srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26.11.2014, č.j. 1 As 131/2014-45, dostupný na www.nssoud.cz). Teprve tehdy, není-li možné za přestupek potrestat přímo osobu, jež se jeho spáchání dopustila, předpokládá zákon o silničním provozu vznik odpovědnosti druhotné – je tomu z důvodu, aby deliktní jednání nezůstalo nepotrestáno.

Subsidiarita řízení o správním deliktu provozovatele vozidla se nicméně odráží nejen v rigidních podmínkách, za nichž je možné je zahájit, ale rovněž i v omezeném prokazování skutečností rozhodných pro vznik deliktní odpovědnosti. Jak mimo jiné stanoví ust. § 125f odst. 2 zákona o silničním provozu – porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích musí vykazovat znaky přestupku. Z uvedeného je zřejmé, že odpovědnost provozovatele vozidla nastává již tehdy, svědčí-li jednání neustanoveného řidiče podezření na rozpor s konkrétními ustanoveními zákona o silničním provozu, aniž by však již bylo nutné prokazovat spáchání konkrétního deliktu, jak je tomu v rámci přestupkového řízení. Pakliže se tedy nepodaří zahájit přestupkové řízení proti konkrétní osobě, nastupuje odpovědnost provozovatele vozidla, u níž je třeba zkoumat toliko to, zda byly splněny podmínky pro zahájení řízení o správním deliktu a zda nedošlo ke splnění podmínek liberace z odpovědnosti provozovatele.

Uvedený názor soudu ostatně podporuje i judikatura Nejvyššího správního soudu. Ten např. v rozsudku ze dne 28.11.2016, č.j. 8 As 156/2016-35 (dostupném na www.nssoud.cz), obdobně konstatoval, že: „*Pro založení odpovědnosti provozovatele vozidla za správní delikt je sice podle ust. § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu nutné, aby porušení povinností řidiče nebo pravidel provozu na pozemních komunikacích vykazovalo znaky přestupku podle zákona o silničním provozu, toto ustanovení však nelze vykládat tak, že jsou*

správní orgány v řízení o správním deliktu povinny zjišťovat, zda byly naplněny všechny předpoklady přestupkové odpovědnosti řidiče vozidla. Pro splnění podmínky podle ust. § 125f odst. 2 písm. b) zákona o silničním provozu proto postačí, že jednání řidiče vykazuje znaky přestupku. Prokazování, zda jednání řidiče bylo rozporné se zákonem v řízení o správním deliktu provozovatele vozidla, by bylo v rozporu s výše popsanou subsidiaritou odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla vůči odpovědnosti za přestupek.“

Pro založení odpovědnosti žalobkyně za správní delikt provozovatele vozidla tak bylo třeba splnit toliko podmínky stanovené v ust. § 125f zákona o silničním provozu, ne však již v maximální míře prokazovat spáchání konkrétního přestupku. Správní orgán I. stupně správně posoudil, že se v konkrétním případě mělo jednat o porušení pravidel týkající se neoprávněného zastavení či stání vozidla r.z. „X“, jímž nebyla způsobena dopravní nehoda (otázce, zda bylo toto stání skutečně neoprávněné, se soud bude věnovat dále), přičemž toto jednání vykazovalo znaky přestupku, jak vyplývá z výrokové části prvoinstančního rozhodnutí i odůvodnění, kde je uvedené jednání podrobně popsáno. Správní orgán se proto dále v souladu s ust. § 125f odst. 4 zákona o silničním provozu pokusil před zahájením řízení o správním deliktu provozovatele vozidla zjistit identitu pachatele přestupku a následně řízení o něm odložil, protože nezjistil skutečnosti odůvodňující zahájení řízení proti určité osobě. S ohledem na shora uvedené tudíž nebyl dále povinen zabývat se obstaráváním důkazních prostředků, jimiž by bylo bez pochyb prokázáno, že se skutečně stal skutek spáchaný řidičem vozidla, ale mohl bez dalšího ve svém rozhodnutí toliko konstatovat důvody založení odpovědnosti žalobkyně, spolu s vylíčením znaků protiprávního jednání, jehož vyvarování se na straně řidiče vozidla žalobkyně nezajistila.

Výše uvedené skutečnosti správní orgány ve svých rozhodnutích dostatečně popsaly. Je proto zcela jednoznačně patrné z jakých skutkových zjištění správní orgány při rozhodování vycházely a jakými právními úvahami se řídily. Soud proto uzavírá, že jak rozhodnutí správního orgánu I. stupně, tak i žalovaného, netrpí vadou nepřezkoumatelnosti, a proto uvedenou námitku shledal nedůvodnou.

Dále se soud zabýval žalobkyní tvrzenou nesrozumitelností výroku prvoinstančního rozhodnutí spočívající ve vymezení povolení k parkování, jež měl řidič vozidla r.z. „X“ porušit.

Dle ust. § 12 odst. 1 písm. m) vyhlášky Ministerstva dopravy a spojů č. 30/2001 Sb., kterou se provádějí pravidla provozu na pozemních komunikacích a úprava a řízení provozu na pozemních komunikacích, ve znění účinném do 31.12.2015, obsahuje informativní dopravní značka „Vyhrazené parkoviště“ (IP 12) údaje o tom, pro koho je parkoviště vyhrazeno, například název organizace, státní poznávací značku, symbol zařízení nebo prostoru pro osoby na vozíku, a popřípadě v jaké době. Tyto údaje jsou buď uvedeny na dodatkové tabulce nebo mohou být uvedeny i na značce místo nápisu, například „RÉSERVÉ“, „TAXI“, „BUS“. Mimo dobu, po kterou je parkoviště vyhrazeno, smějí na takto označeném místě zastavit a stát i řidiči jiných vozidel, pokud to není jinak zakázáno.

V daném případě, jak již bylo soudem zjištěno v rámci rekapitulace správního spisu, byla součástí dopravní značky IP 12 – RÉSERVÉ 3x, před níž stálo vozidlo žalobkyně, dodatková tabulka „Pouze pro hosty vedení MmM na povolenky z recepce magistrátu“. Z toho vyplývá, že uvedené parkoviště je vyhrazeno toliko pro osoby hostů vedení Magistrátu města Mostu, jež své oprávnění zde parkovat musí prokazovat povolenkou vyzvedávanou na

recepti magistrátu. Ačkoliv sama dopravní značka ani její dodatková tabulka výslovně nestanoví, že takováto povolenka musí být umístěna za čelním (či jiným) sklem stojícího vozidla, vyplývá povinnost prokázat oprávnění k parkování ze samotné povahy dopravní značky IP 12. Žalobkyně však nejen tento fakt nedoložila, ale v konečném důsledku ani nezpochybňovala, že povolenkou nutnou ke stání na vyhrazeném parkovišti řidič jejího vozidla v rozhodné době nedisponovala, a proto správní orgán I. stupně zcela správně uzavřel, že vozidlo na místě parkovalo bez povolení, tj. aniž by pro něj bylo parkoviště vyhrazeno.

Výrok prvoinstančního rozhodnutí proto soud hodnotí jako zcela srozumitelný, když z něj vyplývá, jakou povinnost měl řidič vozidla žalobkyně svým jednáním porušit.

Ve vztahu k výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně žalobkyně rovněž upozorňovala na absenci specifikace porušení konkrétní právní povinnosti řidiče, resp. neuvedení právní kvalifikace přestupku.

Úprava správních deliktů je na rozdíl od přestupků značně roztržena a nezahrnuje žádný obecný předpis, jenž by upravoval procesní otázky související s jejich projednáním a vydáním rozhodnutí. Protože jsou však správní delikty svým charakterem nejvíce podobné právě přestupkům (mimo jiné se oba druhy deliktů projednávají ve správním řízení, obdobná je i míra společenské nebezpečnosti na rozdíl např. od trestných činů), lze určité zásady platné pro přestupky užít i v případě správních deliktů. Ačkoliv tedy žádný právní předpis neurčuje, jakou podobu má mít výrok rozhodnutí v případě správního deliktu, lze analogicky užít nejblíže ustanovení přestupkového zákona (ust. § 77), potažmo obecně i správního řádu. Zmiňované ust. § 77 přestupkového zákona pak v takovém případě stanoví, že výrok rozhodnutí o přestupku, jímž je obviněný z přestupku uznán vinným, musí obsahovat též popis skutku s označením místa a času jeho spáchání, vyslovení viny, formu zavinění, druh a výměru sankce – a stejné musí platit i pro správní delikt.

Jak uvedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 15.1.2008, č.j. 2 As 34/2006-73 (dostupném na www.nssoud.cz): „*Vymezení předmětu řízení ve výroku rozhodnutí o správním deliktu vždy musí spočívat ve specifikaci deliktu tak, aby sankcionované jednání nebylo zaměnitelné s jednáním jiným. [...] V rozhodnutí trestního charakteru, kterým jsou i rozhodnutí o jiných správních deliktech, je nezbytné postavit najisto, za jaké konkrétní jednání je subjekt postižen – to lze zaručit jen konkretizací údajů obsahující popis skutku uvedením místa, času a způsobu spáchání, popřípadě i uvedením jiných skutečností, jichž je třeba k tomu, aby nemohl být zaměněn s jiným. Taková míra podrobnosti je jistě nezbytná pro celé sankční řízení, a to zejména pro vyloučení překážky litispendence, dvojího postihu pro týž skutek, pro vyloučení překážky věci rozhodnuté, pro určení rozsahu dokazování a pro zajištění řádného práva na obhajobu. [...] Identifikace skutku neslouží jen k vědomosti pachatele o tom, čeho se měl dopustit a za jaké jednání je sankcionován [...], je třeba vycházet z významu výrokové části rozhodnutí, která je schopna zasáhnout práva a povinnosti účastníků řízení a jako taková pouze ona může nabýt právní moci.*“

S ohledem na citovanou judikaturu Nejvyššího správního soudu tedy zdejší soud v obecné rovině nezpochybňuje tezi žalobkyně o důležitosti vymezení jednání, jehož dodržení ze strany řidiče provozovatel vozidla nezajistil. V daném případě nicméně výrok prvoinstančního rozhodnutí obsahuje nejen podrobný popis uvedeného jednání (k tomu podrobněji dále), ale i jednoznačný odkaz na porušení ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu, dle něž se fyzická osoba dopustí přestupku tím, že v provozu na

pozemních komunikacích jiným jednáním, než které je uvedeno pod písmeny a) až j), nesplní nebo poruší povinnost stanovenou v hlavě II tohoto zákona. Soudu proto není zcela zřejmé, na základě jakých úvah žalobkyně dospěla k závěru, že by protiprávní skutek řidiče vozidla mohl spočívat např. v porušení některého ustanovení přestupkového zákona, když je nepochybné, že se protiprávního jednání měl dopustit v rozporu s hlavou II zákona o silničním provozu. Je nicméně pravdou, že citované ust. § 125c odst. 1 písm. k) zákona o silničním provozu odkazuje na celou řadu povinností řidiče vozidla, aniž je podrobněji konkretizuje – jeho pouhé uvedení ve výroku bez dalších podrobností by tudíž bylo nutné považovat za nedostatečné. Soud má však v daném případě za to, že s ohledem na podrobné vymezení skutku charakterizované popisem konkrétního jednání, jehož se dopustil řidič vozidla žalobkyně (a to zejména popisem dopravní značky vyhrazeného parkoviště, včetně podmínek jeho užití, a dále vymezením porušení konkrétní povinnosti: „*parkoval bez povolení*“), není pochyb o právní kvalifikaci skutku, který je žalobkyni kladen za vinu [pozn. soudu – jedná se o porušení ust. § 27 odst. 1 písm. o) zákona o silničním provozu]. Současně nemohlo v otázce porušení právních předpisů dojít ani k záměně s dalšími povinnostmi řidiče vozidla vymezenými v hlavě II zákona o silničním provozu (srov. v obdobné věci závěry Nejvyššího správního soudu obsažené v rozsudku ze dne 15.11.2016, č.j. 6 As 208/2016-37, dostupném na www.nssoud.cz).

Žalobkyně rovněž namítala, že ji správní orgán I. stupně nepředvolal k ústnímu jednání za účelem přednesu své obrany a přítomnosti při dokazování.

Dle ust. § 49 odst. 1 správního řádu platí, že ústní jednání správní orgán nařídí v případech, kdy to stanoví zákon, a dále tehdy, jestliže je to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.

Dle ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona koná správní orgán v prvním stupni o přestupku ústní jednání. V nepřítomnosti obviněného z přestupku lze věc projednat jen tehdy, jestliže odmítne, ač byl řádně předvolán, se k projednání dostavit nebo se nedostaví bez náležité omluvy nebo důležitého důvodu.

Dle čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod má každý právo, aby jeho věc byla projednána veřejně, bez zbytečných průtahů a v jeho přítomnosti a aby se mohl vyjádřit ke všem prováděným důkazům.

Dle čl. 6 odst. 1 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod má každý právo na to, aby jeho záležitost byla spravedlivě, veřejně a v přiměřené lhůtě projednána nezávislým a nestranným soudem zřízeným zákonem, který rozhodne o jeho občanských právech nebo závazcích nebo o oprávněnosti jakéhokoli trestního obvinění proti němu.

K problematice ústního jednání v řízení o správních deliktech se judikatura soudů, včetně soudu zdejšího, již opakovaně vyjadřovala. Je nepochybné, že v řízeních před orgány veřejné moci se v obecné rovině aplikuje výše citovaný čl. 6 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, resp. čl. 38 odst. 2 Listiny základních práv a svobod. Dle judikatury Evropského soudu pro lidská práva (srov. např. rozsudek velkého senátu Evropského soudu pro lidská práva ze dne 16.11.2010, č. 926/05, ve věci Taxquet proti Belgii) musí být nicméně řízení o obvinění z deliktu spravedlivé jako celek, pročez Nejvyšší správní soud (vizte např. jeho rozsudek ze dne 16.3.2016, č.j. 1 As 166/2015-29, dostupný na www.nssoud.cz) zastává

názor, že pro zachování práva na veřejné projednání postačí i, je-li ústní jednání nařízeno až v řízení před správním soudem – pakliže se jej účastník sám nevzdá.

Ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona sice skutečně hovoří o nutnosti konat v prvním stupni ústní jednání, a jak dovedl rozšířený senát Nejvyššího správního soudu v usnesení ze dne 3.4.2012, č.j. 7 As 57/2010-82 (dostupném na www.nssoud.cz): „*ve správním řízení trestní povahy je třeba dbát na dodržování zásady ústnosti, přímosti a bezprostřednosti*“. Od tohoto pravidla se však lze v odůvodněných případech odchýlit. Přestože jsou totiž správní delikty v mnoha rysech přestupkům podobné, nelze mezi uvedené druhy deliktů dávat rovnítko a analogicky dovozovat, že se v rámci řízení o nich uplatní vždy identická pravidla. Jak v tomto směru uvedl Nejvyšší správní soud ve svém rozsudku ze dne 22.10.2015, č.j. 8 As 110/2015-46 (dostupném na www.nssoud.cz): „*Zákon o přestupcích stanoví v ust. § 74 odst. 1 správním orgánům povinnost nařídit v prvním stupni ústní jednání; tím je přestupkové řízení specifické [...]; na okraj [je nicméně] možno poznamenat, že vládní návrh nového přestupkového zákona již s tímto specifikem nepočítá [...]. V řízení o správních deliktech správní orgány nemají povinnost vždy nařídit ústní jednání (srov. např. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 11.11.2004, č.j. 3 As 32/2004-53).*“ Na správní delikty tak namísto ust. § 74 odst. 1 přestupkového zákona dopadá ust. § 49 odst. 1 správního řádu, dle něhož se ústní jednání nařídí jen v případech, je-li to ke splnění účelu řízení a uplatnění práv účastníků nezbytné.

V přezkoumávaném případě spočíval správní delikt žalobkyně v porušení povinností provozovatele vozidla zajistit, aby s ním řidič neparkoval na místě, kde je to zakázáno (zde vyhrazené parkoviště). Skutkově se nejednalo o složitý případ, správní orgán I. stupně proto v rámci své rozhodovací činnosti vycházel toliko z oznámení Městské policie Most o spáchání přestupku, karty vozidla (tedy výpisu z registru provozovatelů vozidel) a konečně z fotodokumentace, z níž je přestupkové jednání jednoznačně patrné. Výzvou k zaplacení určené částky ze dne 19.3.2014 pak žalobkyni vyzval, aby sdělila totožnost řidiče dotčeného vozidla. Na uvedenou výzvu však žalobkyně nereagovala a nevyužila ani možnosti seznámit se s podklady před vydáním rozhodnutí, k čemuž byla vyzvána ve vyznění prvostupňového orgánu ze dne 25.6.2014. Žalobkyně tedy měla ve správním řízení možnost hájit svá práva, případně navrhopvat další doplnění důkazů, zůstala však nečinná (a následně se dokonce konkludentně vzdala i práva na ústní projednání věci před správním soudem, když do zákonem stanovené lhůty soudu na jeho výzvu nesdělila, že s projednáním věci bez nařízení jednání nesouhlasí). Protože byl skutkový stav před správními orgány jinak dostatečně zjištěn, soud neshledal, že by v dané věci bylo pro uplatnění práv žalobkyně nezbytné nařizovat jednání. Správní orgán I. stupně tudíž nepochybil, jestliže rozhodl toliko na základě podkladů vyplývajících ze správního spisu. I tato námitka je tudíž nedůvodná.

Soud se dále zabýval námitkou absence poučení dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu, kterého se měl správní orgán I. stupně dopustit tím, že žalobkyni nepoučil o následcích marného uplynutí lhůty k seznámení se s podklady rozhodnutí – tedy že ve věci bude vydáno meritorní rozhodnutí.

Dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu platí, že nestanoví-li zákon jinak, musí být účastníkům před vydáním rozhodnutí ve věci dána možnost vyjádřit se k podkladům rozhodnutí; to se netýká žadatele, pokud se jeho žádosti v plném rozsahu vyhovuje, a účastníka, který se práva vyjádřit se k podkladům rozhodnutí vzdal.

Smyslem shora citovaného ust. § 36 odst. 3 správního řádu je umožnit účastníku správního řízení, aby se před vydáním rozhodnutí vyjádřil ke všem shromážděným podkladům, popřípadě aby navrhl jejich doplnění. S ohledem na skutečnost, že se jedná o jednu z nejdůležitějších fází řízení, správní řád stanovuje správnímu orgánu povinnost, aby účastníka k uplatnění tohoto práva vyzval. S žalobkyní lze tedy souhlasit potud, že případná absence poučení by dle ustálené judikatury soudů mohla vést až ke zrušení rozhodnutí dle ust. § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem. V právě přezkoumávaném případě nicméně k porušení povinnosti prvoinstančního orgánu nedošlo.

Jak vyplynulo ze správního spisu, povinnost vyzvat žalobkyni ve smyslu ust. § 36 odst. 3 správního řádu správní orgán I. stupně nepochybně v daném případě splnil, když jí dne 25.6.2014 zaslal vyrozumění, v němž ji poučil o oprávnění seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí a vyjádřit se k nim, potažmo dále uplatňovat další skutečnosti a navrhopvat důkazy na svou obhajobu, a to do 5 pracovních dnů ode dne převzetí výzvy. Vyrozumění bylo žalobkyni doručeno dne 5.7.2014, což v řízení před správním soudem ani nikterak nerozporovala. Svého práva však v uvedené lhůtě nevyužila. Dle žalobkyně je nicméně podstatné, že jako osoba bez právního vzdělání nemohla tušit, že ve věci bude bezprostředně po uplynutí lhůty vydáno rozhodnutí, aniž by bylo přistoupeno k dalšímu dokazování. Takováto námitka je však zcela nedůvodná.

I bez toho, že by totiž žalobkyně (resp. některý z jejích společníků či jednatelů) musela disponovat právním vzděláním, je již jen z povahy ust. § 36 odst. 3 správního řádu a rovněž z obsahu žalobkyni doručeného vyrozumění ze dne 25.6.2014 zřejmé, že výzva k seznámení se s podklady rozhodnutí informuje účastníka o tom, že správní orgán ukončil obstarávání důkazů, skutečností známých mu z jeho úřední činnosti, podkladů od jiných správních orgánů nebo orgánů veřejné moci, jakož i skutečností obecně známých (ust. § 50 odst. 1 správního řádu), a hodlá ve věci vydat rozhodnutí. Právě za tímto účelem účastníka vyzývá a stanoví mu přiměřenou lhůtu, aby se k těmto podkladům vyjádřil a popřípadě navrhl jejich doplnění – pokud tak účastník však nečiní, není důvod, aby správní orgán otálel s vydáním rozhodnutí ve věci. Naopak pakliže by i poté, co účastníka vyzval dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu, obstarával další podklady, aniž by mu dal opětovnou možnost se s nimi seznámit, jednalo by se o podstatnou vadu řízení.

Žalobkyně proto nemohla důvodně předpokládat, že po vyrozumění ze dne 25.6.2014 a marném uplynutí lhůty k využití jejího oprávnění bude správní orgán I. stupně nadále pokračovat v prošetřování věci. Tvrdí-li proto nyní opak, jedná se o zcela účelovou námitku. Nelze rovněž pominout, že zůstala prakticky zcela nečinná i po celou dobu správního řízení – nereagovala ani na výzvu, v níž ji správní orgán I. stupně vyzval k zaplacení určené částky, popř. ke sdělení totožnosti řidiče vozidla, dále v odporu ze dne 23.6.2014 proti příkazu o uložení pokuty ze dne 9.6.2014 neuvedla žádné skutečnosti, z nichž by bylo možné dovodit její vyvinění se z odpovědnosti za správní delikt provozovatele vozidla, a konečně, jak již soud uváděl, nevyužila ani svého práva seznámit se s podklady pro vydání rozhodnutí. Způsob či taktika procesní obrany je nepochybně věcí každého účastníka, když však byla v dané věci žalobkyně upozorněna i na to, že prvoinstanční orgán má k dispozici veškeré podklady pro vydání rozhodnutí, jen stěží si lze představit, že mohla očekávat např. nařízení ústního jednání (jak namítala v žalobě), při němž by přednesla své námitky. A to přesto, že v jejich uplatnění řízení v kterékoliv fázi řízení jí nic nebránilo.

V souvislosti s uvedenou námitkou odkazovala žalobkyně i na rozsudek zdejšího soudu ze dne 25.6.2009, č.j. 15 Ca 258/2008-55, v němž Krajský soud v Ústí nad Labem dovodil, že pakliže je účastníku správního řízení uděleno správním orgánem poučení o tom, že procesní práva, která mu ve správním řízení náleží, může uplatnit po celou dobu trvání tohoto řízení, aniž by mu však před ukončením dotyčného řízení bylo dáno na vědomí, k jakému datu správní orgán hodlá vydat rozhodnutí ve věci, jedná se o vadu řízení ve smyslu § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro porušení § 36 odst. 3 správního řádu. S uvedenými názory se soud i nadále ztotožňuje. Právě posuzovaná věc se nicméně zakládá na zcela jiném skutkovém základě, než v citovaném rozsudku – v tehdy projednávaném případě byl totiž účastník poučen správním orgánem již na počátku řízení, že v řízení má právo se vyjadřovat ke všem skutečnostem, navrhopvat důkazy a kromě jiného se i vyjádřit k podkladům rozhodnutí, aniž by mu byla sdělena lhůta, v níž má posledně uvedeného práva možnost využít. Jinak řečeno – příslušný správní orgán jej k seznámení se s podklady rozhodnutí vyzval ještě v době, kdy je dosud sám obstarával, účastníku však již neoznámil, ke kterému dni bude jejich zajišťování ukončeno. Ten pak proto nemohl následně ani vědět, kdy bude ve věci vydáno rozhodnutí.

V nyní přezkoumávaném případě se nicméně okolnosti poučení žalobkyně o jejím právu dle ust. § 36 odst. 3 správního řádu zásadně odlišují, když ji správní orgán I. stupně k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí vyzval až poté, co ukončil jejich obstarávání. Současně jí za tímto účelem stanovil přiměřenou lhůtu 5 dnů s poučením o možnosti uvádět rozhodné skutečnosti a navrhopvat doplnění důkazů. Žalobkyně tedy zcela přesně věděla, v jakém časovém rozmezí se může seznámit s podklady rozhodnutí, vyjádřit se k nim, popř. navrhnout jejich doplnění s tím, že po uplynutí této lhůty může správní orgán přistoupit bez dalšího k vydání rozhodnutí ve věci samé.

Odkaz na shora citovaný rozsudek zdejšího soudu ze dne 25.6.2009 je tudíž nepřipadný, a soudu proto nezbyvá než konstatovat, že se správní orgán I. stupně ve výzvě k seznámení se s podklady rozhodnutí vady řízení nedopustil.

Závěrem soud posuzoval důvodnost námitky spočívající v tvrzeném nedostatečném poučení žalobkyně dle ust. § 37 odst. 3 správního řádu ve výzvě k odstranění vad blanketního odvolání, jež neobsahovalo náležitosti požadované ust. § 82 odst. 2 správního řádu.

Dle ust. § 37 odst. 2 správního řádu musí být z podání patrné, kdo je činí, které věci se týká a co se navrhuje. Právnická osoba uvede v podání svůj název nebo obchodní firmu, identifikační číslo osob nebo obdobný údaj a adresu sídla, popřípadě jinou adresu pro doručování. Podání musí obsahovat označení správního orgánu, jemuž je určeno, další náležitosti, které stanoví zákon, a podpis osoby, která je činí.

Dle ust. § 82 odst. 2 správního řádu musí mít odvolání náležitosti uvedené v ust. § 37 odst. 2 a musí obsahovat údaje o tom, proti kterému rozhodnutí směřuje, v jakém rozsahu ho napadá a v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo. Není-li v odvolání uvedeno, v jakém rozsahu odvolatel rozhodnutí napadá, platí, že se domáhá zrušení celého rozhodnutí.

Dle ust. § 37 odst. 3 správního řádu nemá-li podání předepsané náležitosti nebo trpí-li jinými vadami, pomůže správní orgán podateli nedostatky odstranit nebo ho vyzve k jejich odstranění a poskytne mu k tomu přiměřenou lhůtu.

V daném případě podala žalobkyně odvolání adresované správnímu orgánu I. stupně dne 15.8.2014, v němž uvedla, že se odvolává do rozhodnutí sp.zn. OSČ-Př/027314/928/2014/TV. Takovéto podání tedy splňovalo veškeré náležitosti stanovené v citovaném ust. § 37 odst. 2 správního řádu, avšak nikoliv již veškeré požadavky vymezené v ust. § 82 odst. 2 správního řádu (na tomto místě soud toliko pro úplnost konstatuje, že v souladu s ust. § 18 odst. 2 zákona č. 300/2008 Sb., o elektronických úkonech a autorizované konverzi dokumentů, sdílí názor žalobkyně o tom, že její odvolání učiněné datovou schránkou nemuselo obsahovat zaručený elektronický podpis, a proto i tento požadavek považuje za splněný). Co se týče chybějícího údaje o rozsahu odvolání, nejedná se, jak vyplývá z citovaného paragrafového znění, o povinný údaj – pakliže jej totiž účastník neuvede, platí, že rozhodnutí napadá v celém jeho rozsahu. Zcela odlišně je tomu však u jiné náležitosti, v čem je spatřován rozpor s právními předpisy nebo nesprávnost rozhodnutí nebo řízení, jež mu předcházelo – tu podané odvolání obsahovat musí, a v případě její absence je tudíž správní orgán povinen účastníka k jejímu doplnění vyzvat dle ust. § 37 odst. 3 správního řádu.

To však v daném případě správní orgán I. stupně učinil, když ve výzvě k doplnění odvolání ze dne 18.8.2014, doručené žalobkyni dne 25.8.2014, uvedl, že je třeba „doplnění důvodů odvolání do 5 dnů od doručení této výzvy“, čímž své poučovací povinnosti bezpochyby dostál. Ve vztahu k jeho postupu mu tak soud maximálně může vytknout určitou stručnost citovaného poučení, jež však nezakládá vadu řízení, neboť z něj zcela bez pochyb vyplývá, jakou náležitost je třeba v odvolání doplnit. Druhým marginálním pochybením je pak absence přímého odkazu na ust. § 82 odst. 2 správního řádu, když výzvou je žalobkyně upozorňována toliko na chybějící náležitosti stanovené ust. § 37 odst. 2 správního řádu. Ani zde ale nelze hovořit o vadě, jež by způsobovala podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem – soud znovu opakuje, že pro závěr o dostatečnosti prvoinstančním orgánem učiněné výzvy je rozhodné, že obsahuje jednoznačné vymezení chybějícího údaje o důvodech odvolání. Námitka žalobkyně je proto zcela nedůvodná.

Na základě shora uvedeného soud dospěl k závěru, že žaloba není důvodná, a proto ji ve výroku rozsudku ad I. podle ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítl.

Současně v souladu s ust. § 60 odst. 1 věty první s.ř.s. ve výroku ad II. rozsudku nepřiznal žádnému z účastníků právo na náhradu nákladů řízení, neboť žalobkyně neměla ve věci úspěch a žalovanému náklady řízení nad rámec jeho úřední činnosti nevznikly.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat **kasační stížnost** ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu, se sídlem Moravské náměstí 6, Brno. O kasační stížnosti rozhoduje Nejvyšší správní soud.

Lhůta pro podání kasační stížnosti končí uplynutím dne, který se svým označením shoduje se dnem, který určil počátek lhůty (den doručení rozhodnutí). Připadne-li poslední den lhůty na sobotu, neděli nebo svátek, je posledním dnem lhůty nejbližší následující pracovní den. Zmeškání lhůty k podání kasační stížnosti nelze prominout.

Kasační stížnost lze podat pouze z důvodů uvedených v § 103 odst. 1 s. ř. s. a kromě obecných náležitostí podání musí obsahovat označení rozhodnutí, proti němuž směřuje, v jakém rozsahu a z jakých důvodů jej stěžovatel napadá, a údaj o tom, kdy mu bylo rozhodnutí doručeno.

V řízení o kasační stížnosti **musí** být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

Soudní poplatek za kasační stížnost vybírá Nejvyšší správní soud. Variabilní symbol pro zaplacení soudního poplatku na účet Nejvyššího správního soudu lze získat na jeho internetových stránkách: www.nssoud.cz.

V Ústí nad Labem dne 19. dubna 2017

JUDr. Markéta Lehká, Ph.D. v.r.
předsedkyně senátu

Za správnost vyhotovení:
Iva Tovarová